

ПРОРЈЕЂИВАЊЕ ПЛОДОВА

Дешава се да се код воћака неких година приметне и одржи сувише плодова. Тако настаје претјерана родност. Иако се при том постижу знатно већи приноси, ову појаву треба сузбијати, јер су посљедице претјеране родности у једној години неповољне за друге. Усљед претјеране родности се код многих воћних врста, нарочито јабуке, крушке и шљиве, јавља наизмјенична родност.

Да би се то спријечило, треба примијенити ове мјере:

— резидбу у неродној години (резидба у циљу отклањања алтаративне родности).

— прорјеђивање цвјетних пупољака и цвјетова

— проређивање приметнутих плодова

Од свих ових мјера најефикаснија је прорјеђивање плодова.

Значај прорјеђивања плодова састоји се у томе што се побољшава квалитет плодова, што дрво боље дозрије и што се у извјесној мјери смањује периодичност плодоношења.

С економског гледишта, прорјеђивање плодова је оправдано због тога што се смањују трошкови око реализације прихода (берба, сортирање, паковање), што се смањују трошкови око подупирања грана и што се смањују могућности кршења грана под великим теретом уroda. Све то указује на то да прорјеђивање плодова треба сматрати једном од редовних агротехничких мјера у сваком воћњаку.

Прорјеђивање плодова врши се с циљем да се воћки остави онолико плодова колико је она у стању да исхрани, према њеној вегетативној моћи, а да нас по квалитету и квантитету задовољи. Прорјеђивање плодова треба посебно примијенити код брескве. Често пута бресква даје велике количине плодова, и ако не бисмо обављали прорјеђивање, плодови би остали ситни и неизгледни. Сем тога, претјераним родом воћка се исцрпи што води њеном вегетационом слабљењу. Познато је да су минералне материје садржане дијелом у листу, а већим дијелом у сјеменки плода, те због претјеране родности слабимо воћку у минералним материјама, јер одношење минералних материја зависи од броја, а не од крупноће плодова. С економског гледишта 7—8 крупних плодова (који су

љепши) имаће већу цијену него 14—15 ситних који се нијесу развили. Уз то, 7—8 ових крупнијих плодова, однијеће много мање минералних материја.

Интензивност прорјеђивања зависи од бујности воћака и броја листова. Стабла са великим уродом, а слабог раста, треба јаче прорјеђивати, него мање родна стабла, а јачега раста. Код прорјеђивања се одстрањују слабије развијени и лошије постављени плодови. Основни принцип је да се код јабуке и крушке оставља на гранчицама по један плод, а рјеђе по два. На тај начин се спријечи да се плодови додирују, а тиме се умањују штете које изазива паразитна гљивица *Monilia* sp. или штеточина *Carposarsa pomonela*. Код бресака се прорјеђивање врши зависно од дужине гранчице. На свакој мјешовитој родној гранчици се оставља по 3—4 добро развијена плода. Код прорјеђивања одстранујемо све болесне и дупле плодове, затим све оне који су рђаво формиран и оне који се налазе на гранама гдје нема лишћа. Остављају се увијек најљепши и најкрупнији плодови распоређени по грани на 6—8 цм раздаљине.

Прорјеђивање плодова врши се механички-ручно, а у новије коштица плода почиње да отврђава што бива отприлике 40 дана после цвјетања. Са прорјеђивањем треба престати кад коштица плода постане дрвенаста.

Прорјеђивање плодова врши се механички-ручно, а у новије вријеме и неким хемијским средством. Недостатак ручног прорјеђивања је у томе што изискује више времена.

Корисност прорјеђивања отпада уколико се не обави на вријеме.

С. Брновић